

Liisa-tarhurin maaliskuun tarinoita

”Jos ei maaliskuu maata näytä, niin ei huhtikuu humauta.”

Jos katsoo tämän tarhurin pihapiiriä nyt maaliskuun viimeisinä päivinä, niin eipä maata näy. Yli metriset kinokset täyttävät pihateiden ympäristön, kun traktori niitä työnteli kasaan helmikuun lumimyräköillä. Puutarha uinuu paksun lumikerroksen alla, joten tarhuri tässä ihmettelee, että tuleeko se kesä ollenkaan. Viimeisenä maaliskuun maanantaina oli luminen yllätys, sillä yöllä oli satanut yli 20 senttiä pakkaslunta. Onneksi se oli kevyttä lunta ja ehdin sen kolata ennen kuin rupesi ripsumaan vettä.

Mustarastaspariskunta on pyörinyt aina silloin tällöin ruokintapaikalla pitkin talvea. Mukaan oli tullut jo muutama kaverikin. Heittelin kuorettomia auringonkukan siemeniä maahan silloin lumimyräkan jälkeen ja ihmeekseni huomasin, että mustarastaita oli syömässä kymmenen paria. Osa oli selvästi kavereita, joita siedettiin lähietäisyydellä, mutta osa taisi olla ”kuokkavieraita”, kun niitä lennätettiin pois. On ollut mukava seurata niiden touhuja ja oppimista yrityksen ja erehdyksen kautta! On hypätty, kurkittu, istuttu ahtaalla reunalla ja syöty lennossa eri ruokintapaikoilla. Tuntuu hauskalta, kun aiemmin olen vain kuullut kaukaa kuusenlatvasta mustarastaan laulua, mutta nyt ne puuhastelevat porukalla tarhurin pihamaalla.

Oravatkin ovat ilmestyneet maisemiin - ehdin jo helmikuun tarinoissa ihmetellä oravien puutetta ja lintujen katoa. Silloin kun on parhaimmillaan kuusi oravaa ruokintapaikalla, niin kyllä meno on kovaa. En nyt ihan ole nähnyt niitä ”tukkanuottasilla”, mutta kyytiä annetaan toiselle, jos tulee liian lähelle omaa ruokapaikkaa. Kerran näin yhden oravan juoksevan aivan kuin hengenhädässä. Yhtään lintua eikä oravaa näkynyt missään, joten ihmettelin sen kovaa hätää. Kun se oli päässyt suojaan kuusiataan, niin varpushaukka lensi yli! Siis sitä hän se juoksi karkuun henkensä edestä. En kyllä tiedä pystyykö varpushaukka tappamaan oravan. Tämän kokemuksen mukaan orava ainakin juoksi karkuun.

Ikkunalla vihertää! Maltoin mieleni ja kylvin siemenet toisella viikolla maaliskuuta, kun kuun asento oli otollinen. Kokeilen nyt uudenlaista kasvatustapaa tomaatilla. Kylvin tomaatit korkeisiin makeislaatikoihin, jotka olin laittanut vajaa puolilleen kylvömultaa. Kun ne olivat kasvaneet yli viisi senttiä, lisäsin tavallista perusmultaa sirkkalehtiin asti. Tarkoitus on vielä lisätä kolmannen kerran multaa, niin että laatikko tulee täyteen. Siinä vaiheessa laitatan myös vähän tomaattilannoitusta. Tällä kokeilulla yritän selvittää, vähentääkö tämä yhden koulutusvaiheen tomaatinkasvatuksessa. Jos pääsen viemään toukokuun alussa tomaatit kasvihuoneeseen, niin siellä sitten istutan ne jokaisen omaan ruokkuun. Jokaisessa makeislaatikossa on 7-9 tainta, joten ne ainakin nyt mahtuvat kasvamaan hyvin. Saas nähdä kuinka mummon käy!

Ahkeraliisat tuli ostettua melkein huomaamatta! Ne vaan olivat ilmestyneet tarhurin siemenkoriin. Tykkäänhän niistä kovasti, mutta muutaman viimeisen vuoden kokemukset eivät ole olleet kovin innostavia. Kahdestakymmenestä siemenestä on itänyt kolme, tai pussissa ei ole ollut kuin seitsemän siementä, joista itänyt vain kolme. Nyt siemeniä oli yli kaksikymmentä ja näyttää, että jokainen on itänyt! Mukavaa! Jokainen kasvaa omassa pienessä ruukussa ja ne ovat taimikasvatuslaatikossa, jossa olen vielä pitänyt muovikannen päällä suojana. Kansi on rakosellaan ja käyn joka päivä vahtimassa niitä ja aina silloin tällöin myös suihkuttelen.

Lobeliat vihertävät myös! Tämän vuoden kylvö näyttää onnistuneen aika hyvin. Siemenethän ovat pelkkää tomua, siispä olen tehnyt oman systeemin, joka toimii aika hyvin: lyijykynä, jossa on kumi päässä, kostea talouspaperi ja pieniä taimiruukkuja multineen, sillä pärjää! Pyöräytän kumipään talouspaperissa, sitten siemenpussissa ja sen jälkeen mullan pinnassa ja sitten odotan – onnistuiko vai eikö. Nyt ainakin jokaisessa ruukussa (24 kpl) vihertää pieni taimiryypäs. Pidän ne muovikannen alla aika pitkään ja suihkuttelen päivittäin, sillä pienet taimet kuivuvat helposti!

Leijonankidan siemenet ilmestyivät tarhurin siemenkoriin aivan vaivihkaan! Aiemmin en ole osannut niitä pienen pieniä taimia käsitellä oikein ja ne eivät ole onnistuneet. Yhdestä lehdestä luin, kuinka helppoja ne ovat ja miten viljelijä latvoo niitä ainakin 2-3 kertaa ennen kuin ne ovat täysikasvuisia ja kukkivat koko kesän. Sen kyllä uskon, että ne kukkivat koko kesän, jos ne on istutettu oikealle paikalle aurinkoon ja lannoitetaan tarpeen vaatiessa, mutta miten ne pienen pienet taimet saadaan latvottua ja kasvatettua isoiksi pehkoiksi, sitä en meinaa ymmärtää. Mutta yrittänyttä ei laiteta! Jos saan ne kuukauden menemään latvomisineen kunnialla, niin kyllä ne sitten kasvihuoneessa vahvistuvat!

Innolla kylvin helmikuussa sisälle voileivän päälle pantavaa vihreää. Voileipäkrassi tuli syötyä ja hyvältä maistui. Sehän ei tee toista satoa. Herneenversot tuottivat pettymyksen. Parissa kohtaa näkyi jotain vihreää, mutta nekin kuivuivat pois. Siis en onnistunut herneenversojen kasvatuksessa, vaikka luulin, että saisin niistä jopa kaksi satoa, kuten joskus aiempina vuosina.

Tarhurin intohimo – jäällä liikkuminen – on jäänyt aika vähäiseksi tänä vuonna ja myös parina edellisenä. Liekö syy vanhuuden, tai todellisuudessa se on ollut karvakaverin vointi! Kauniina aurinkoisena maaliskuun lauantaina sain aikaiseksi lähteä Kuolimolle jäätielle. Keli oli mainio ja tien kunto hyvä. Koirakin jaksoi innostuneesti kulkea yli kahdeksan kilometriä. Välillä käytiin tutustumassa 1900-luvun alun maisemiin ja maalaistalon pihapiiriin. Se on retkikohde ja mukava oli sisällä fiilistellä sadan vuoden takaisia tunnelmia. Eväät maistuivat makoisalle ja kotimatka meni jäätietä pitkin potkutellen!

Puutarha on lumen peitossa, mutta tarhuri tekee päässään jos jonkinlaisia puuhia ja istutuksia. Puutarhalehtien ja -kirjojen lukeminen on siitä mukavaa, kun päähän saattaa pälkähtää hyvin hyödyllisiäkin ajatuksia, jotka sitten aikanaan jalostuvat teoiksi. Katselen kuvia ja kirjoituksia keijunkukista, joita tällekin tarhurille on ilmestynyt monenlaisia. Sain idean, että minunkin pitää satsata niiden istuttamiseen oikein kunnolla. Se tarkoittaa sitä, että ne kauniit monenväriset erilaiset keijunkukat tulee istuttaa niin, että ne pääsevät oikeuksiinsa.

Kauniit lehdet, väritys ja useimmiten pyöreä kasvutapa jäävät toisten kasvien varjoon, jos ne kasvavat liian ahtaasti. Myöskään ne eivät pääse oikeuksiinsa, jos ne kasvavat rivimuodostelmassa. Siis keväällä istutan kaikki toisten lähellä kasvavat keijunkukat niin että lehtien kauneus näkyy, värit korostavat vieressä olevan kasvin värejä ja kasvin muoto tulee näkyviin! Nämä ohjeet voisivat olla koko puutarhan ohjeita, sillä eivät ne muutkaan kasvit pääse oikeuksiinsa, jos ei ole tarpeeksi tilaa!

Katsotaan mitä uusia tuulia kesä tuo tullessaan. Nyt on aika unelmoida uudesta kauniista kukkaiskesästä. Pidetään mielessä vanhan kansa ennustus: ”Runsasluminen maaliskuu tietää poutaista kesää!”